

KONWERSATORIUM INSTYTUTU FIZYKI UMCS

29.09.2016 r., godz. 11¹⁵, **sala 613**

Dr hab. Dariusz Malczewski, prof.
(Uniwersytet Śląski, Wydział Nauk o Ziemi,

dariusz.malczewski@us.edu.pl)

„Charakterystyka stanu metamiktycznego przy użyciu wybranych metod spektroskopowych”

Według klasycznej już definicji minerały metamiktyczne są specjalną klasą amorficznych materiałów, które początkowo były krystaliczne. Mimo że mechanizm utraty krystaliczności w tych minerałach (najczęściej krzemiany i tlenki zawierające aktywnowce) nie jest do końca rozwiązany, uszkodzenia spowodowane przez ciężkie jądra odrzutu z rozpadów alfa w szeregach ^{238}U , ^{232}Th i ^{235}U są z pewnością krytyczne dla procesu metamiktyzacji (amorfizacji). Obecnie metamiktyczność definiuje się również poprzez stan metamiktyczny, który jest: stanem amorficznym substancji, która utraciła swą strukturę krystaliczną wskutek promieniotwórczości zawartego w niej uranu lub toru. Dobrymi przykładami faz metamiktycznych są: cyrkon (ZrSiO_4), gadolinit $\text{REE}_2\text{Fe}^{2+}\text{Be}_2\text{Si}_2\text{O}_{10}$, fergusonit $(\text{Y,REE})\text{NbO}_4$, czy toryt $\text{Th}(\text{SiO}_4)$. Z powodu występowania U i Th w tych minerałach są one jedynymi naturalnymi analogami efektów radiacyjnych w wysokoaktywnych odpadach promieniotwórczych i umożliwiają odtworzenie tych efektów w geologicznej skali czasowej $10^8 - 10^9$ lat. Przedstawiany referat krótko streszcza najnowsze wyniki badań wybranych faz metamiktycznych z gromady krzemianów i tlenków z wykorzystaniem dyfrakcji rentgenowskiej, spektroskopii promieniowania gamma, spektroskopii mössbauerowskiej, spektroskopii przenikalności dielektrycznej oraz spektroskopii promieniowania alfa (pomiaru emanacji radonowych).

Uprzejmie zapraszam wszystkich pracowników, doktorantów i studentów Instytutu Fizyki.

Prof. dr hab. Mieczysław Budzyński
Dyrektor IF UMCS